

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 29.5.2013
COM(2013) 377 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Sveriges nationale reformprogram for 2013

og med Rådets udtalelse om Sveriges konvergensprogram for 2012-2016

{SWD(2013) 377 final}

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Sveriges nationale reformprogram for 2013

og med Rådets udtalelse om Sveriges konvergensprogram for 2012-2016

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2 og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker¹, særlig artikel 9, stk. 2,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer², særlig artikel 6, stk. 1, som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen³,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet⁴,

som henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som har hørt Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) Den 26. marts 2010 godkendte Det Europæiske Råd Kommissionens forslag til en ny strategi for vækst og beskæftigelse, Europa 2020, baseret på en øget koordinering af de økonomiske politikker, som vil fokusere på nøgleområder, hvor der skal gøres en særlig indsats for at øge EU's potentiale for bæredygtig vækst og konkurrenceevne.
- (2) På baggrund af Kommissionens forslag vedtog Rådet den 13. juli 2010 en henstilling om de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker (2010-2014) og den 21. oktober 2010 en afgørelse om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker⁵, som tilsammen udgør de "integrerede retningslinjer". Medlemsstaterne blev opfordret til at tage de integrerede retningslinjer i betragtning i deres nationale økonomiske politik og beskæftigelsespolitik.

¹ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

² EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25.

³ COM(2013) 377 final.

⁴ P7_TA(2013)0052 and P7_TA(2013)0053.

⁵ Rådets afgørelse 2013/208/EU af 22.4.2013.

- (3) Den 29. juni 2012 vedtog stats- og regeringscheferne en vækst- og beskæftigelsespagt, som udgør en sammenhængende ramme for indsatsen på nationalt plan og på EU-plan samt i Euroområdet under anvendelse af alle tilgængelige løftestænger, instrumenter og politikker. De traf beslutning om tiltag, der skal iværksættes af medlemsstaterne, og forpligtede sig navnlig fuldt ud til at nå målene i Europa 2020-strategien og gennemføre de landespecifikke henstillinger.
- (4) Den 6. juli 2012 vedtog Rådet en henstilling om Sveriges nationale reformprogram for 2012 og afgav en udtalelse om Sveriges opdaterede konvergensprogram for 2011-2015.
- (5) Den 28. november 2012 vedtog Kommissionen den årlige vækstundersøgelse⁶, som markerer starten på det europæiske semester i 2013 for samordning af den økonomiske politik. Den 28. november 2012 vedtog Kommissionen ligeledes på basis af forordning (EU) nr. 1176/2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer rapporten om varslingsmekanismen⁷, hvori Sverige blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der ville blive gennemført en dybdegående undersøgelse.
- (6) Den 14. marts 2013 tilsluttede Det Europæiske Råd sig prioriteterne med henblik på sikring af finansiell stabilitet, finanspolitisk konsolidering og tiltag til fremme af vækst. Det understregede behovet for at fortsætte en differentieret og vækstfremmende finanspolitisk konsolidering, genetablere normale lånemuligheder for erhvervslivet, fremme vækst og konkurrenceevne, håndtere arbejdsløsheden og de sociale konsekvenser af krisen og modernisere den offentlige forvaltning.
- (7) Den 10. april 2013 offentliggjorde Kommissionen resultaterne af sin dybdegående undersøgelse for Sverige⁸, jf. artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer. Kommissionens analyse førte til den konklusion, at Sverige oplever makroøkonomiske ubalancer, som kræver overvågning og politisk handling. Der bør navnlig rettes fortsat opmærksomhed på den makroøkonomiske udvikling i forbindelse med gælden og nedgearingen i den private sektor samt den resterende ineffektivitet på boligmarkedet. Skønt det store overskud på de løbende poster ikke i samme grad udgør en risiko som store underskud, vil Kommissionen fortsat overvåge udviklingen i Sveriges løbende poster.
- (8) Den 19. april 2013 afleverede Sverige sit konvergensprogram for 2013 for perioden 2012-2016 og sit nationale reformprogram for 2013. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen.
- (9) Baseret på vurderingen af konvergensprogrammet for 2013 i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 er Rådet af den opfattelse, at det makroøkonomiske scenarie, der danner grundlag for de budgetmæssige fremskrivninger, er realistisk for 2013. Regeringen forventer en vækst i BNP på 1,2 % i 2013 og på 2,2 % i 2014, mens Kommissionen forventer en vækst på henholdsvis 1,5 % og 2,5 %. Den budgetstrategi, der er skitseret i programmet, har til formål at sikre de offentlige finansers langsigtede holdbarhed ved at respektere reglerne i Sveriges finanspolitiske ramme, herunder målsætningen om et overskud i den offentlige sektors nettolångivning på 1 % af BNP i gennemsnit i løbet af konjunkturforløbet. Den offentlige saldo er faldet fra et lettere overskud på 0,2 % af BNP i 2011 til et underskud på 0,5 % af BNP i 2012. Programmet bekræfter den tidligere mellemfristede budgetmålsætning på -1,0 % af

⁶ COM(2012) 750 final.

⁷ COM(2012) 751 final.

⁸ SWD(2013) 124 final.

BNP. Den mellemfristede målsætning er i overensstemmelse med kravene i stabilitets- og vækstpakten. Ifølge programmet forventes den strukturelle offentlige saldo, som genberegnet af Kommissionen, at blive forbedret fra et mindre underskud på ca. 0,4 % af BNP i 2012-13 til et overskud i 2014 og frem. Derfor vil den mellemfristede målsætning sandsynligvis blive indfriet i løbet af programperioden. Ifølge oplysningerne i programmet vil væksten i de offentlige udgifter, eksklusive diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, overskride den mellemfristede referencerate for potentiel BNP-vækst i 2012 og 2013, men vil være under raten i 2014. Selv når der tages hensyn til eventuelle yderligere ekspansive diskretionære foranstaltninger i 2014, er risiciene for at nå budgetmålsætningerne begrænsede. Ifølge programmet forventes gældskvoten, som ligger under referenceværdien på 60 % af BNP, midlertidigt at stige til 42 % af BNP i 2013 for at falde tilbage under 40 % af BNP i 2015. Kommissionen forventer, at gældskvoten falder til 39 % af BNP i 2014.

- (10) Den høje gældsætning i den private sektor (23 % af BNP i 2012) vækker fortsat bekymring. Husholdningsgælden, som ligger omkring 80 % af BNP og udgør ca. 170 % af den disponible indkomst, er først for nylig begyndt at stabilisere sig, og vil sandsynligvis ikke falde i den nærmeste fremtid grundet den fortsatte kreditvækst og den langsomme amortisering af realkreditlån. De aktuelle skattefradrag på rentebetalinger og de lave løbende boligskatter bidrager til skattemæssige fordele i forbindelse med den svenske boliggæld, hvilket medfører høje gældsniveauer. Desuden peger det relativt store gab mellem den effektive marginalskat på gæld og kapitalinvesteringer på, at virksomhederne fortsat drager større fordel ved gældsfinansiering. Sverige har for nylig begrænset muligheden for skattefradrag på koncerninterne renteudgifter, men der findes ikke noget større system til at rette op på skævvridningen mellem gæld og kapitalinvesteringer. Virksomhedsgælden er fortsat betydelig på 149 % af BNP.
- (11) Skønt det svenske boligmarked har været stabilt i den senere tid, er det stadig en potentiel kilde til ustabilitet. På udbudssiden er det svenske boligmarked kendetegnet ved en vis ineffektivitet, der kan bidrage til boligprisstigninger og skabe uønskede fastlåsnings. Byggeinvesteringerne svarer kun til halvdelen af dem i de andre nordiske lande, både i forhold til BNP og til befolkningstal. På nuværende tidspunkt tager det ofte flere år at iværksætte et nyt projekt på grund af de langvarige procedurer på kommunalt plan. Hvis procedurerne gøres mere strømlinede vil det øge fleksibiliteten i boligudbuddet, fremme konkurrencen i bygge- og anlægssektoren og mindske byggeomkostningerne. Reglerne for lejefastsættelse bør ændres yderligere, således at markedskræfterne kan skabe et optimalt udbud af lejeboliger til hensigtsmæssige priser. Gældsniveauet i husholdningerne vil sandsynligvis kunne reduceres, hvis der findes en løsning på de ineffektive elementer på boligmarkedet, idet de to spørgsmål hænger sammen.
- (12) I Sverige er arbejdsløsheden blandt unge, personer med indvandrerbaggrund og personer med lave kvalifikationer generelt langt højere end blandt resten af befolkningen i den erhvervsaktive alder og også højere end EU-gennemsnittet. Der er truffet en række relevante foranstaltninger for at løse denne udfordring. Tiltag med henblik på at integrere unge med indvandrerbaggrund på arbejdsmarkedet har allerede givet de første resultater med at nedbringe arbejdsløsheden i denne gruppe, men det kræver en fortsat indsats at reducere gabet mellem denne gruppe og resten af befolkningen. De unge har indtil videre ikke fået mærkbar gavn af reformerne. Der er dog en række lovende foranstaltninger undervejs eller under udarbejdelse, f.eks. støtte til aftaler om arbejdsintroduktion inden for rammerne af den svenske model, hvor

lønnen fastsættes af fuldt uafhængige arbejdsmarkedsparter. Indsatsen for at styrke praktikpladserne og andre former for arbejdsbaseret erhvervsuddannelse er også meget relevant, men den skal være ambitiøs for at have de ønskede virkninger. Der bør også gøres yderligere fremskridt med revisionen af reglerne for jobbeskyttelse og drages mere nytte af fordelene ved jobgarantien til de unge. Der bør lægges mere vægt på præcist definerede foranstaltninger, som er målrettet mod dem med de største behov, i stedet for generelle tilskud. Den svenske jobgaranti sikrer, at unge, som søger arbejde via den offentlige arbejdsformidling, og som allerede har været ledige i 90 dage, tilbydes målrettet støtte til at forbedre deres uddannelsesmuligheder og chancer for at finde arbejde. Garantien synes dog i øjeblikket at virke mindre godt blandt de unge, der ikke er under uddannelse eller i praktik eller er registreret i den offentlige arbejdsformidling. I overensstemmelse med henstillingen fra 2012 er Sverige i færd med at undersøge virkningerne af den nedsatte moms for restauranter og cateringvirksomheder på priser, lønninger og beskæftigelsen af unge, og bør komme med nogle indledende resultater i januar 2014 og en endelig konklusion i 2016. Denne undersøgelse er vigtig i lyset af de betænkeligheder, der er fremhævet i forbindelse med omkostningseffektiviteten af foranstaltningen.

- (13) Som led i det europæiske semester har Kommissionen gennemført en omfattende analyse af Sveriges økonomiske politik. Den har vurderet konvergensprogrammet og det nationale reformprogram og fremlagt en dybdegående undersøgelse. Den har ikke blot taget hensyn til deres relevans for en holdbar finanspolitik og socioøkonomisk politik i Sverige, men også til, i hvor høj grad de er i overensstemmelse med EU's regler og retningslinjer, da der er behov for at styrke den samlede økonomiske styring i Den Europæiske Union, ved at der fra EU-niveau ydes bidrag til kommende nationale beslutninger. Kommissionens henstillinger inden for rammerne af Det Europæiske Semester er afspejlet i henstilling 1-4 nedenfor.
- (14) På baggrund af denne vurdering har Rådet gennemgået Sveriges konvergensprogram, og dets udtalelse⁹ afspejles især i henstilling 1 nedenfor.
- (15) På baggrund af resultaterne af Kommissionens dybdegående undersøgelse og denne vurdering har Rådet gennemgået Sveriges nationale reformprogram og konvergensprogrammet. Dets henstillinger i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer afspejles i henstilling 2 og 3 nedenfor,

HENSTILLER, at Sverige i perioden 2013-2014 træffer følgende foranstaltninger med henblik på at:

- 1. gennemføre de foranstaltninger, der er nødvendige for at videreføre en væksthæmmende finanspolitik og bevare en sund finanspolitisk stilling for at sikre overensstemmelse med den mellemfristede målsætning i programperioden
- 2. fortsat imødekomme risiciene i forbindelse med den private gæld ved at reducere de skattemæssige fordele ved gældsfinansiering af boliger ved at udfase skattefradragets retten på rentebetalinger på realkreditlån og/eller hæve ejendomsskatten. Tage yderligere skridt til at fremme forsigtig långivning gennem foranstaltninger, der fremmer amortisering af realkreditlån. Yderligere nedbringe skattefordelene ved virksomhedernes gældsfinansiering
- 3. forbedre effektiviteten af boligmarkedet ved at udfase de resterende elementer af huslejekontrol og styrke aftalefriheden mellem de uafhængige lejere og udlejere.

⁹ I henhold til artikel 9, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97.

Fremme øget konkurrence i bygge- og anlægssektoren og efterse lokalplanlægnings- og godkendelsesprocesserne med henblik på at øge gennemsigtigheden, afkorte gennemførelsen og nedbringe adgangsbarriererne for byggefirmaerne

4. stramme indsatsen med at forbedre integrationen af personer med lave kvalifikationer eller med indvandrerbaggrund på arbejdsmarkedet gennem bedre målrettede foranstaltninger til at forbedre deres beskæftigelsesegnethed og øge efterspørgslen efter arbejdskraft i disse grupper. Stramme indsatsen for at fremme overgangen fra uddannelse til arbejde, bl.a. ved større anvendelse af arbejdsbaseret læring, praktikpladser og andre former for aftaler, der kombinerer arbejde og uddannelse. Fuldføre ungdomsgarantien, så den også omfatter unge, der hverken er under uddannelse eller i praktik. Afslutte undersøgelsen af effektiviteten af den aktuelle reducerede momssats for restauranter og cateringvirksomheder, hvis formål er at bidrage til jobskabelsen, og drage konklusioner heraf.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*